

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ

[Δ Ι Η Γ Η Μ Α]

Η ΤΟ ἑσπέρα τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων, καθ' ἣν οἱ χριστιανοί, ἑξομολογούμενοι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν, προσέρχονται τὴν ἐπαύριον εἰς τὸν ναὸν ὅπως κοινωνήσωσι τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἀλλὰ βροχὴ λεπτὴ ἀπὸ πρωΐας πίπτουσα πρὸς τὸ ἑσπέρας κατέστη ραγδαία καὶ οἱ πιστοὶ ἐκωλύοντο νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα. Μάτην ὁ ἑφημέριος—πνευματικὸς ἀνέμενεν ἐν τῷ κελίῳ του, κειμένῳ ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ. Οὐδεὶς προσήρχετο.

Ἡ αὐλὴ ἦτο ἔρημος. Σιγὴ ἐπεκράτει βαθεῖα, διακοπτομένη μόνον ἐκ τοῦ θορύβου τῆς ρυθμικῶς καταπιπτούσης βροχῆς. Σκότος ἐκάλυπτε τὰ πέριξ ψηλαφητόν. Οὔτε εἰς ἀστὴρ ἔλαμπεν εἰς τὸν οὐρανόν. Τὸ μόνον, ὅπερ ἐμαρτύρει τὴν ὑπαρξίν ζωῆς ψυχῆς ἐν τῇ αὐλῇ, ἦτο ταινία φωτεινὴ πίπτουσα ἐπὶ τοῦ καθύγρου πλακοστρώτου ἐδάφους, ἀκτίς, ἐκ τῆς λυχνίας τοῦ ἑφημερίου, διερχομένη διὰ τῆς ρωγμῆς τοῦ παραθύρου.

Τὸ κελίον τοῦ ἑφημερίου, παρακείμενον τῷ ναῷ, ἦτο εὐρύχωρον οἶκημα, διηρημένον εἰς δύο· καὶ τὸ μὲν εἰς τὸ βάθος ἐχρησίμευεν αὐτῷ ὡς κοιτῶν, τὸ δὲ πρὸς τὴν αὐλὴν—μελετητήριον καὶ αἴθουσα.

Ἦτο καθάριον τὸ οἶκημα τοῦ ἑφημερίου, ὡς ἦτο καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ καθαρὰ καὶ ἄσπιλος.

Ἀπόλεσε πρὸ χρόνων τὴν σύζυγον καὶ τὰ μόνα δύο τέκνα του καὶ μάρτυς τοῦ βίου, ἔρημος ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλ' ἄνευ διαμχρτυρίας τινός, ἄνευ γογγυσμοῦ, ἀπεσύρθη εἰς τὴν πο-

λίχνην Ν. ἀναχωρητῆς εἰς ἓν κελίον, εἰς τὸ βάθος τοῦ προ-
αυλίου τῆς ἐκκλησίας, εὐεργετῶν, νοθετῶν καὶ παραμυθῶν
τοὺς πάσχοντας καὶ δυστυχεῖς. Ἐνάρετος, διαλλακτικός,
προσηνὴς πρὸς πάντας ὁ παπᾶ Δημήτρης, ἐφείλκυσε τὸν σε-
βασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ ποιμνίου του, ἐπεβάλλετο δὲ διὰ
τοῦ λόγου πρὸς τοὺς ἀπειθεῖς καὶ ζωηροτέρους τῶν χωρικῶν
καὶ ἡ φήμη του διεσαλπίσθη εἰς τὰ πέριξ.

Ὅσακις ἐνεφανίζετο εἰς συμπλοκάς χωρικῶν, εἰς τὴν θεάν
τοῦ ἔφημερίου οἱ διαπληκτιζόμενοι ἀπεχωρίζοντο. Σπάνια ἦσαν
τὰ κακουργήματα ἀφ' ἧς ὁ παπᾶ Δημήτρης ἐγκατεστάθη εἰς
τὴν πολίχνην. Τὸ ἀγαθὸν του βλέμμα καὶ τίγριν ἠδύνατο νὰ
ἐξημερώσῃ, καὶ τὸν ἀγριώτερον κακοῦργον νὰ ἀφοπλίσῃ.

* *
*

Εἶχεν ἤδη παρέλθει ἡ ὀγδόη καὶ ἡμίσεια καὶ ὁ γηραιὸς
ἐφημέριος, ἡμικεκλιμένος ἐπὶ εὐρέος ἀνακλίντρου, φορῶν τὸν
ἐξ ἐριούχου σκοῦφόν του καὶ ἐν οἰκιακῇ περιβολῇ, ἐκράτει
τὸ εὐχολόγιον καὶ ἀναγίνωσκεν. Τὸ φῶς τῆς λυχνίας, θλώμε-
νον ὑπὸ χαμηλοῦ, πρασίνου ἀνταυγαστῆρος, κατηύγαζε τὸ
πρὸ αὐτοῦ εὐχολόγιον διὰ ζωηρᾶς λάμπσεως, ἐνῶ ἡ σεβασμία
μορφὴ του ἀπέμενε ἐν τῷ σκότει.

Ὁ ὕπνος ἤρχισεν ἤδη νὰ βαρύνῃ τὰ βλέφαρα του καὶ
ἤσθάνετο τὸν κάματον ναρκοῦντα τὰ μέλη του.

— «Ἄς περιμείνω ἀκόμη ὀλίγον. Ἴσως, ἂν παύσῃ ἡ βροχὴ
ἔλθουν καὶ ἄλλοι νὰ ἐξομολογηθοῦν», ἐσκέπτετο καὶ ἐνεκαρ-
τέρει. Ἄλλ' ἡ βροχὴ ἐπιπτεν ἀδιακόπως καὶ ἡ ὥρα παρήρ-
χετο μάτην. Αὐριον ὤφειλεν ὁ παπᾶ Δημήτρης νὰ ἐγερθῇ
λίαν πρωτὶ—εἰς τὰς τρεισήμισυ—ἡ ἡμέρα ποῦ ἦτον. Ἐρριψε
βλέμμα εἰς τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης κείμενον ἀργυροῦν ὥρολό-
γιον, ἀπέθεσε τὰς διόπτρας του, συνέστρεφεν εἰς πλόκαμον
τὴν λευκὴν καὶ ἀραιὰν κόμην του, ἐσφῆνωσεν αὐτὸν ὑπὸ
τὸν σκοῦφόν του καὶ ἠγέρθη διὰ νὰ κλείσῃ τὴν θύραν τοῦ κε-
λίου. Μόλις ὁμως ἔσυρε τὰς κάτωθι τοῦ ἀνακλίντρου ἐμβά-
δας του ἤκουσε βήματα εἰς τὴν αὐλήν. Ἔστη εὐθυτενῆς ἐν
μέσῳ τοῦ δωματίου καὶ ἀνέμενε. Μὲ ὑπόκωφόν τινα δοῦπον αἰ
πλάκες τῆς αὐλῆς ἐκρότουν ὑπὸ τὰ ἐσπευσμένα βήματα, ἀτινα
ὄλον ἐπλησίαζον.

— «Ποῶς εἶνε ;» ἠρώτησεν ὁ ἐφημέριος πρὶν ἔτι κρούσῃ τὴν θύραν.

Εἰσῆλθε γυνὴ κεκαλυμμένη ἀπὸ κεφαλῆς, διάβροχος καὶ ριγοῦσα.

— Καίησπέρα μὲ τὴν εὐχὴ σου, παπᾶ μου, εἶπεν ἡ γυνή, κύπτουσα καὶ λαμβάνουσα τὴν δεξιὰν τοῦ ἱερέως πρὸς ἀσπασμόν.

Ἦτο περίπου τριάκοντα ἐτῶν, μαῖλλον εὐειδῆς, ὑψηλή, ἰσχνή, μὲ ἐρυθρὰ τὰ μῆλα τῶν παρεῖων ἐκ τοῦ ψύχους.

— Σὺ εἶσαι, Μαρία ; ἠρώτησεν ἐκπληκτος ὁ ἐφημέριος. Καὶ πῶς δὲν ἦλθες ἐνωρίτερα ; Μόνη ἦλθες ; Κάθησε.

— Δὲν ἤμποροῦσα νὰ ἔλθω ἠνωρίτερα, ἀπεκρίθη μὲ προφανῆ ταραχὴν ἡ Μαρία. Θὰ μεταλάβω αὔριον, παπᾶ μου, καὶ ἦλθα νὰ μὲ ξαγορέψης, προσέθηκε συγκεχυμένως.

— Καλά, κόρη μου, ἀλλὰ τί ἔχεις καὶ εἶσαι τόσον ταραγμένη ; ἔπαθες τίποτε στὸ δρόμο ; Μὴ εἶνε ἄρρωστο κανένα παιδί ; ἢ μήπως ὁ Θεανάσης σὲ κακομεταχειρίσθη ;

— Ὅχι, παπᾶ μου, τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν συνέβη. Ἦώρα νὰ πάρω λίγη ἄνεσι καὶ σοῦ λέγω.

— Καλά, κάθησε ; θέλεις λίγο νερό ; σὺ χλωμιάζεις, τί ἔπαθες, παιδί μου ; Σὲ καλὸ σου ! εἶπε μετὰ φιλοστόργου μερίμνης ὁ πνευματικὸς, προσφέρον ἄθισμα πρὸς τὴν νεαρὰν γυναῖκα.

Ἡ Μαρία ἀπέθεσε τὸ ὑγρὸν σάλι τῆς ἐπὶ μιᾶς καθέκλας, ἔσυρε τὸ κάθισμά τῆς πρὸς τὸ ἀνάκλιτρον τοῦ πνευματικοῦ καὶ ἐκάθησεν ἀπέναντί του. Τὸ πορφυροῦν χρῶμα τῶν παρεῖων τῆς ἐξέλιπεν ὀλοτελῶς, τὰ χεῖλη τῆς ἦσαν ὑπόλευκα καὶ ξηρά, τὸ στήθος τῆς ἔπαλλε καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἦσαν πλήρεις δακρύων.

— Ἀκουσε, παπᾶ μου, θὰ σοῦ ξεμυστερευτῶ ἓνα μυστικόν, ποῦ μὲ βαρύνει ἔς τὴν καρδιά καὶ μοῦ πλακόνει τὰ στήθεια, σὰν νὰ ἔχω ἀπάνω ἓνα ὀλόκληρο βουνο !

Ἀνέπνευσε θορυβωδῶς, ἀπέμαξε τὰ δάκρυά τῆς καὶ ἐξηκολούθησεν :

— Ἀπὸ χθὲς τὴ νύχτα βασανίζομαι, παπᾶ μου, οὔτε ἔφαγα οὔτε ἤπια οὔτε μάτι ἔκλεισα. Δὲν ἤξευρα τί νὰ κάμω καὶ ἔς τὸ τέλος ἐσκέφθηκα ἐσένα, κι' ἂν ἔκαμα κρῖμα, νὰ, ὁ Θεὸς κι' ἄς μὲ κρίνῃ.

Καὶ ἔστρεψε τὸ βλέμμα τῆς πρὸς τὸ εἰκονοστάσιον τοῦ ἑφημερίου.

— Δὲν τὸ κάνω ἀπὸ ἔχθριτα γιὰ τὸν ἄντρα μου· ὁ Θεός, ποῦ εἶν' ἀπὸ ἄνω τὸ βλέπει. Ἄν καὶ σύ, ξέρεις, παπᾶ μου, τῆ ζωῆ, ποῦ περνῶ μαζύ του. Αὐτὸς ὅμως ἦτανε τῆς τύχης μου καὶ δὲν πειράζει. Ἄχ, παπᾶ μου, δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ποῦ βγῆκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ γιὰ τὸ κακούργημα ποῦ ἔκαμε καὶ σήμερα, ἄχ Θεέ μου, βοήθησέ μου νὰ τὸ πῶ, σήμερα ἐτοιμάζεται νὰ κάμη κι' ἄλλο.

— Καὶ πῶς τὸ ἔμαθες αὐτὸ σύ ; μετὰ γαλήνης ἠρώτησεν ὁ παπᾶ Δημήτρης.

— Νὰ σοῦ πῶ, παπᾶ μου, ἔχθες τὸ βράδυ δὲν εἶχα ὕπνο μὰ ἤμουνα πλαγιασμένη καὶ συλλογιζόμουνα, πῶς εἶχε περάσει ἡ ὥρα καὶ ὁ Θανάσης ἔλειπε ἀκόμα ἀπὸ τὸ σπῆτι. Ἄξαφνα ἀνοίγ' ἡ πόρτα κι' ἀκούω τὴν περπατησιά του. Ἐμπῆκε, ἀνοίξε τὴν κάμαρα. Ἐγὼ ἔκαμα πῶς κοιμοῦμαι. Ὁ Θανάσης ἐστάθηκε μιὰ στιγμή 'ς τὸ κατόφλιο καὶ σιγὰ—σιγὰ ἔκλεισε πάλι τὴν πόρτα τῆς κάμαρας. Σὲ ἴλιγο, ἂν καὶ περπατοῦσαν μὲ μεγάλη προφύλαξι, ἄκουσα ποῦ ἔμπῆκαν εἰς τὴν διπλανὴν κάμαρα καὶ ἄλλοι δύο—τρεῖς ξένοι.

— Λέγε, εἶπεν ὁ πνευματικὸς, ἀναδιβάσας τὸν δεξιὸν του πόδα ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου καὶ καθήσας ἐπ' αὐτοῦ.

— Ἐκαθήσανε καὶ ἄρχησαν νὰ μιλοῦν, ἐξηκολούθησεν ἡ γυνή. Ἦμουνα λίγο μακρὰ καὶ δὲν ἄκουσα καθαρά τί ἔλεγαν· ἐπειδὴ ὅμως εἶνε τώρα κάμποσες μέρες ποῦ κάτι εἶχα μυρισθῆ, ἐσηκώθηκα σιγὰ—σιγὰ καὶ ἐπλησίασα 'ς τὴν πόρτα ποῦ ἐσυκοινωνοῦσε μὲ τὴν ἄλλην κάμαρα, καὶ ἀπὸ τὴν κλειδαρότρυπα εἶδα τὸν ἄνδρα μου μὲ δυὸ ἄλλους καὶ μιλοῦσε κρυφά. Οἱ δύο ἄλλοι, μοῦ φαίνεται, πῶς ἦτονε λησταίς ! Ἀπὸ ἄκρες-μέσες, ποῦ ἄκουσα ἀπ' τὴν ὀμιλία τους, τέτοιοι πρέπει νὰ εἶνε.

— Καὶ τί ἤκουσες ; μετὰ κακῶς κρυπτομένου ἐνδιαφέροντος ἠρώτησεν ὁ πρεσβύτες.

— Ἐμιλοῦσανε ἀπάνω ἀπὸ μισὴ ὥρα· ἀπὸ οὐλη τους τὴν ὀμιλία τοῦτο ἐκατάλαβα μονάχα : πῶς ἐσυμφωνήσανε, παπᾶ μου, κι' οἱ τρεῖς νὰ πατήσουνε τὸ τσιφλίκι τοῦ κυρ Θάνου αὔριο τὴν αὐγὴ ποῦ θὰ βγῆ νὰ πάη εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἂν

τύχη κι' ἀντισταθῆ νὰ τόνε πάρουνε 'ς τὸ βουνὸ ἢ νὰ τονε σφάζουνε.

Εἰς τὴν ἐκμυστήρευσιν ταύτην ὁ ἱερεὺς ἠγέρθη ἀποτόμως, ἐφόρεσε τὰς ἐμβάδας του καὶ μετρῶν σπασμωδικῶς τοὺς κόκκους τοῦ κομβολογίου του, ἤρχισε νὰ διατρέχη τὸ δωμάτιον διὰ μεγάλων βηματισμῶν.

— Μά, εὐλογημένη, τί ἔκαμνες σήμερα ὀλημέρα καὶ δὲν ἦρθες νὰ μοῦ τὸ 'πῆς; εἶπεν ἐν ἐξάψει.

— Εἶχα σαστίσει, παπᾶ μου, καὶ δὲν ἤξευρα τί νὰ κάμω. Ἐγὼ ἄμα ἄκουσα αὐτὰ ποῦ ἔλεγαν, μοῦ ἦρθε νὰ βάλω μιὰ φωνή καὶ νὰ φωνάξω «σᾶς ἄκουσα, κκοῦργοι!», ἀλλὰ ἐδέθηκε ἡ γλωσσά μου, ἐπιάσθηκε ἡ φωνή μου κ' ἐλίγωσε ἡ καρδιά μου. Σὰν ἦρθα στὸν ἑαυτό μου, ἄνοιξα τὴν πόρτα κ' ἔτρεξα στὴν ἄλλην κάμαρα γιὰ νὰ τοὺς ἐμποδίσω ἀπὸ τὸ κακὸ ποῦ ἐμελετούσανε νὰ κάμουν, μὰ δὲν ἦῦρα κανένα μέσα. Βγαίνω ὄξω στὸ δρόμο—φυχή! Ἐγύρισα πίσω, ἐπλάγιασα πάλι, μὰ ποῦ νὰ μὲ πάρ' ὁ ὕπνος. Τὸ πρῶτ' ἐσκέφθηκα νὰ πάω νὰ τὸ πῶ 'ς τὸν ἀστυνόμο, μὰ πάλι ἐμετάνοιωσα· εἶπα: ἐγὼ θὰ γείνω καταδότρια τοῦ ἄντρα μου; Κ' ἐσυλλογιζόμουνα, πῶς θὰ τὸν ἐπιαναν, θὰ τὸν ἔρριχναν πάλι 'ς τὴ φυλακή, θὰ τὸν καταδίκαζαν, ποῖος ξέρει πόσα χρόνια, ἴσως θ' ἀπέθαινε μέσα 'ς τὴ φυλακή, ἴσως ἂν ἐγινότανε τὸ κακούρηγμα θὰ τὸν ἔκοβαν 'ς τὴ καρμανιόλα, Θεέ μου, κι' ἀνατρίχιαζα. Ἐπειτα πάλι, ἐσυλλογιζόμουνα 'κεῖνον τὸν κυρ Θάνο, τὸν καλὸν ἄνθρωπο, ποῦ τόσαις φορές μᾶς εὐεργέτησε, τὸν ἐσυλλογίστηκα νὰ πέφτη ἀπὸ τῆς σπαθιῆς τοῦ ἄντρα μου καὶ νὰ φωνάξῃ βοήθεια καὶ νὰ ξεψυχᾷ, κ' ἐσηκονόμουνα νὰ φύγω νὰ πᾶ' νὰ τὸ μαρτυρήσω καὶ πάλι δὲ μ' ἐβαστοῦσε ἡ καρδιά μου. Ἐβράδυνασε καὶ δὲν εἶχα κάμει καμμιά ἀπόφασι ἀκόμη. Εἶχα ξεχάσει πῶς αὔριο ἤθελα νὰ μετλάβω καὶ ἐνθυμήθηκα πῶς ἔπρεπε νὰ ξαγορευτῶ. Τότες εἶπα: νά, μιὰ περίστασι ποῦ μοῦ στέλνει ὁ Θεὸς γιὰ νὰ βγάλω τὸ βᾶρος ἀπὸ πάνω μου.

— Καὶ νὰ τὸ φορτώσης εἰς ἐμέ, ἐπιθύρισε μετὰ πρᾶότητος ὁ πνευματικὸς.

Ἡ γυνὴ ἐσιώπησε. Προδῆλως εἶχεν ἀνακουφισθῆ. Παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματός τὰ βήματα τοῦ γέροντος καὶ

ἀνέμενε τί θὰ ἔλεγε. Ἄλλ' ὁ ἐφημέριος σύνοφρυς καὶ κύπτων ἐξηκολούθει βηματίζων ἐν τῷ κελίῳ, βεβυθισμένος εἰς σκέψεις. Ἐπὶ τῆς σκυθρωπῆς μορφῆς του ἀντηνακλᾶτο ὁ σάλος, ὃν διήγειρεν ἐν τῇ καρδίᾳ του ἡ ἐκμυστήρευσις τῆς Μαρίας. Καὶ πρὸ μικροῦ ἔτι ἦτο τόσον ἡσυχος καὶ γαληνιαία ἡ ψυχὴ του.

— Σχύψε νὰ σοῦ διαβάσω τὴν εὐχή, εἶπεν αἶφνης ὁ ποιμὴν, σπεύδων νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ πρὸς τὸ πρόβατόν του ἱερὸν καθήκον καὶ ἐπειγόμενος, ἵνα μὴ διακόψῃ ἐπὶ μακρὸν τὰς ἐπασχολούσας τὴν διάνοιάν του σκέψεις. Ἐφόρεσε τὸ πετραχήλιόν του, τὴν ἄκραν τοῦ ὁποίου ἔθεσεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς Μαρίας καὶ ἀνέγνωσε συντόμως ἐξιλαστήριον εὐχὴν. Ἀκολούθως, λαβὼν ἐν κηρίον, ὠδήγησε τὴν σύζυγον τοῦ ληστοῦ μέχρι τοῦ προαυλίου, τὴν ἠύχθη καληνύκτα καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κελίον του.

* * *

Τὸ πρῶτον ἀντικείμενον ἐφ' οὗ ἐξηκόντισε τὸ βλέμμα του, ἅμα εἰσῆλθεν ὁ παπᾶ Δημήτρης ἦτο τὸ ὠρολόγιον.

— Εἶνε δέκα! εἶπε γεγонуῖα τῇ φωνῇ. Τὸ τσιφλίκι τοῦ κυρ Θάνου ἀπέχει ἀπ' ἐδῶ τρεῖς ὥρας. . . Ὁ κυρ Θάνος θὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ τσιφλίκι του κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς τὴν μίαν μετὰ τὸ μεσονύκτιον διὰ νὰ ἦνε ἐδῶ εἰς τὰς 4 ποῦ ἀρχίζει ὁ ὄρθρος. Τώρα εἶνε δέκα· ἕως τὴν μίαν τρεῖς ὥραι. Προφθαίνει δὲν προφθαίνει. Καὶ οἱ λησταὶ τώρα εἶνε πουθενὰ κρυμμένοι καὶ ἀναμένουν τὸ θῦμά των! . . . Τί δυστυχία! ἀμφιβάλλω, ἂν θὰ προληφθῇ τὸ κακόν. Πρέπει νὰ σπεύσω.

Τὸ πλατὺ μέτωπον τοῦ πνευματικοῦ ἦτο κατάρρυτον ἐξ ἰδρωτός. Δυσχερῶς ἀνέπνεε.

Εἶχεν ἀποφασίσει ἐν τῷ νῷ νὰ μεταβῇ εἰς τοῦ ἀστυνόμου καὶ νὰ καταγγεῖλῃ τὴν μελετωμένην πρᾶξιν. «Πρέπει νὰ ὑπάγω, ἀμέσως, διελογίζετο, νὰ τὰ καταγγεῖλω, δὲν πρέπει ν' ἀφήσω νὰ θυσιασθῇ ἕνας τοιοῦτος ἄνθρωπος, ἕνας εὐεργέτης τοῦ τόπου. Πρέπει νὰ ὑπάγω καὶ ἀμέσως μάλιστα. . . Καὶ ἤρχισε νὰ φορῇ τὰ ὑποδήματά του. Ἄλλ' αἶφνης ἔερε τὴν χεῖρα ἄνωθεν τῆς δεξιᾶς ὀφρύος καὶ ἔστη ἀμφιρρέπων. Τὸν εἶχε παρασύρει ἡ περὶ σωτηρίας τοῦ κυρ Θάνου μέριμνα καὶ ἡ

σκέψις αὐτῆ δεσπόσασα τῆς διανοίας του, τὸν ἔκαμε νὰ λησμονήσῃ πρὸς στιγμήν ὅτι ἐπεβάλλετο αὐτῷ σιωπή. Τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῷ ἀπόκρυφον ἤδη δὲν ἀνῆκεν εἰς αὐτόν. Ἐπρεπε νὰ καταπνίξῃ τὴν ἀγανάκτησιν, ἣν τῷ διήγειρεν ἡ μελετωμένη πρᾶξις, ἀπέναντι τοῦ καθήκοντος τοῦ νὰ τηρήσῃ σιγὴν ἐπὶ τοῦ ἐμπιστευθέντος αὐτῷ μυστικοῦ καὶ νὰ θάψῃ αὐτὸ εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας του. Καὶ ἦτο αὐστηρὸς τηρητὴς τῶν θείων παραγγελμάτων ὁ παπᾶ Δημήτρης. Ἀλλὰ τὸ πρῶτον ἤδη καθ' ὅλον τὸν μακρὸν βίον του παρουσιάζετο αὐτῷ ὑπόθεσις παρομοίας φύσεως, ἣτις κατέλαβεν αὐτὸν ἐξ ἀπροόπτου χωρὶς νὰ ἔχῃ καιρὸν νὰ τὴν βασάνισῃ. Νὰ προδώσῃ τὴν μελετωμένην στυγεράν πρᾶξιν; — Ἀλλὰ τότε παρέβαινε τὰ καθήκοντα τοῦ πνευματικοῦ. Νὰ τηρήσῃ σιγὴν; χειρότερον— θὰ ἐτελεῖτο τὸ κακούργημα, οὔτινος καὶ αὐτὸς θὰ ἦτο ἀρνητικὸς δράστης. Ἐζήτει διεξοδὸν ὁ ἀγαθὸς γέρον, ἤθελε, καὶ τὸ καθήκον του νὰ μὴ παραβῆ καὶ τὸ κακούργημα νὰ ἀποσοβῆσῃ. Καὶ ἀπέμασσε τὸν ἰδρωτὰ του, καὶ ἔτρεχεν ἄνω κάτω ἐν τῷ κελίῳ του.

Καὶ ἐντούτοις ὁ καιρὸς παρήρχετο καὶ ἡ σωτηρία τοῦ κυρ Θάνου ὀλονὲν καθίστατο μᾶλλον προβληματική.

— Θεέ μου, σὺ φώτισέ με, τί νὰ κάμω! εἶπε γονυπετῶν πρὸ τοῦ Ἐστυρωμένου ὁ ἐφημέριος.

Ἐμεινεν ἐκεῖ ἐπὶ τινὰ λεπτὰ γονυπετὴς καὶ σκεπτόμενος μᾶλλον ἢ προσευχόμενος.

Αἴφνης ἀνουψώθη ἐπὶ τῶν ποδῶν του μετὰ νεανικοῦ σθένους. Τὸ πρόσωπόν του ἐξήστραψεν ἀπὸ χαράν. Ἐκαμε τέλος μίαν ἀπόφασιν.

Ἐνεδύθη μετὰ πυρετώδους ταχύτητος θερμὰ ἐνδύματα, συνέστρεψε τὴν θρυαλλίδα τῆς λυχνίας καὶ ἐξῆλθε τοῦ κελίου του, κλείσας ὀπισθὲν του τὴν θύραν.

Ἡ βροχὴ εἶχε σταματήσῃ. Ὁ οὐρανὸς ἦτο σκεπασμένος ἀπὸ νέφη κατάμαυρα, ἅτινα ὁ πνέων ἄνεμος ἐξώθει μετὰ καταπληκτικῆς ταχύτητος. Κάπου κάπου διεφαίνετο καὶ βαθυκύανόν τι σημεῖον τοῦ οὐρανοῦ θόλου.

Μία κραυγὴ ἀλέκτορος ἀφύπνισεν ὅλους τοὺς ἀλέκτορας τῆς πολίχνης, αἱ κραυγαὶ τῶν ὁποίων ἀντήχουν καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις. Προμήνυμα ἀλλαγῆς καιροῦ.

Ὁ παπᾶ Δημήτρης ἐξῆλθε τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ καὶ βυθιζόμενος εἰς τὸν πηλὸν τῆς ὁδοῦ, πολλακίς μέχρι ἀστραγάλων, ἔφθασε πρὸ τινος οἰκίσκου, οὔτινος ἔκρουσε τὴν θύραν.

Ἐκ τοῦ παραθύρου προέκυψε κεφαλὴ μεσήλικος ἀνδρός.

— Τί τρέχει, παπᾶ μου, αὐτὴν τὴν ὥραν; ἠρώτησεν ὁ χωρικός.

— Σήκω γρήγορα νὰ σελλώσης δυὸ καλὰ ἄλογα καὶ ἴντυσου καλὰ νὰ ἔλθης μαζί μου. Γρήγορα μὴν ἀργῆς! Ἔλα, ἀνοιξέ μου, εἶπε μὲ ἐπιτακτικὸν ὕφος ὁ ἱερεὺς. . . .

Μετὰ δέκα λεπτὰ οἱ δύο ἵπποι ἦσαν ἐπισεσαγμένοι καὶ ὁ ἱερεὺς μετὰ τοῦ ἀγωγιάτου ἰππεύσαντες ἐκάλπασαν μακρὰν τοῦ χωρίου.

— Ποῖο δρόμο θὰ τραβήξουμε, δέσποτά μου; εἶπε προελάσας ὁ ἀγωγιάτης.

— Ἴσα ἔς τὸ τσεφλίκι τοῦ κυρ Θάνου! Δρόμο!

Ἦτο ἡ τετάρτη καὶ ἡμίσεια πρωϊνῆ ὥρα ὅταν τὸ σήμαντρον τοῦ ναοῦ ἀντήχει χαρμωδῶς. Οἱ χωρικοὶ ἔσπευδον μετὰ τῶν οἰκογενειῶν των εἰς τὸν ναὸν ὅστις ἐξῆστραπτεν ἐκ τῶν φώτων. Ὁ παπᾶ Δημήτρης φορῶν τὰ καλλίτερα ἄμφιά του ἠκτινοβόλει ἐξ εὐχαριστήσεως.

Ἐν Ἀθήναις, 1895.

ΑΓΑΘΟΚΛΗΣ Γ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ
ΕΙΣ ΦΘΟΝΕΡΟΝ

Φαρμακερὸ τὸν δάγκασε
Φεῖδι· καὶ χθὲς μαθαίνω
πῶς πέθανε ... ποιὸς ἀπ' τοὺς δυῶ;
— Τὸ φεῖδι τὸ καυμένο!